

foreligger, ligesom jeg ellers har deeltaget i Debatten; jeg tillader mig derfor kun at udbede mig Opmærksomheden for et Par Bemærkninger, som jeg vilde gjøre her, fordi jeg maaskee vil benytte det Forslag, jeg nu kort derom vil fremsætte, ved tredje Behandling. Naar vi oversee, saavel hvad der foreligger i Udcastet, som hvad der er foreslaaet af Udvalget igjennem Betænkningen, vilde samtlige ærede Medlemmer vist være enige om, at Sagen foreligger temmelig spredt og er af den Natur, at man ikke let iforveien vil kunne beregne, hvorhen Fleertallets Stemning vil vende sig. Forsaavidt er jeg enig med den høitærede Minister. Men nu har jeg en afvigende Anskuelse saavel fra de to Hovedforslag, der ere fremsatte af Udvalget, angaaende Præsterne Lønninger, som ogsaa fra det, der foreslaaes i Regjeringsudcastet; jeg har derfor villet afvente, hvorledes anden Behandling vilde løbe af. Jeg antager, at vi nu snart ere færdige med dette Punkt. Min Mening er den, at den Opstilling, her er skeet, hvorved Præstembederne ere classificerede, er forkastelig. Det er nemlig min Overbevisning, at naar der foreligger til Forhandling et Lovforslag, hvorved Præsterne sættes paa fast Gage, ligesaavel som andre Embedsmænd, da maa man her kunne indflaae en anden Vej og tage Sagen ganske simpel; ja, maaskee Nogle vilde finde den mere compliceret; men det maa jeg henstille. Jeg seer nemlig ikke, at der kan være nogen Grund til at inddele Præsterne i Classer og sige, at eet Præstekald skal have en større Indtægt end et andet. Man har seet, at man har været noget uvis om, hvad man skulde lægge til Grund for denne Inddeling. Der har to Partier staaet ligeoverfor hinanden og efter den lange Discussion er der endnu ikke kommen nogen Enighed tilveie. Det synes, som om man er i Forlegenhed med at finde de Grunde, hvorefter man skal classificere Embedsmændene. Derfor der er nogen Klasse af Embedsmænd i Staten, hvor den Enkelte med Nette kan siges at have eens Betydning og staae og at burde stilles paa lige Fod, da forekommer det mig at være Præsterne; thi hvad enten vi stille os paa den høie Betragtning's Standpunkt, som, kan jeg sige, sætter Præsterne og

Præsteflabet høit over alle os Andre, eller stige ned til Forholdene, som de ere, og tage Præsterne ligefrem som Statens Embedsmænd, saa maa man være enig om Eet, nemlig, at Virksomheden er den samme og at Formaålet er det samme; det er, naar vi tage den smukkeste Side deraf, at arbejde hen til, at føre Mennesket frem mod den himmelske Bestemmelse. Nu veed jeg ikke, hvorfor en Mand, der sættes hen i en Kreds, hvor der er flere Indbyggere, skal betales høiere end En, der er paa et Sted, hvor der ere færre (Ploug: Fordi han faaer mere at bestille!). Fordi han faaer mere at bestille, ja, men er han begejstret for sit Kald, vil Arbejdet blive ham let; Pengene have her altsaa Intet at bethyde, og er han ikke begejstret, da er han ikke kaldet dertil, saa har han kun et verdslig Kald og ikke et høiere. Præsten skal efter min Mening lønnes som andre Embedsmænd, anstændigt, men dog tarveligt; thi er der nogen Stand i Landet, til hvem man kan sige: I skulle bestille Eder paa Tarvelighed, da er det aabenbart Præsterne. Om Sætningen er rigtig eller falsk, skal jeg henstille, jeg antager den for rigtig. Jeg tager Anledning til at udtale det, fordi der er Tale om Beregning over de Udgifter, som Staten hidtil anvender paa Præstekaldenes Besørgelse, hvoraf det Meste indvindes ved Tiendeskatten. Naar man nu ei antager, at Tienden har Tiendomsret — det har ikke mere end Een paastaet; og det behøver jeg ikke at gaae ind paa — til de Indtægter, hvorigjennem Staten lønner Præsterne og derfor dristigt tager dem under Behandling, slaer dem sammen til et Tal og saa gaaer ud fra, at Præsterne skulle have en anstændig, men ingenlunde kunne gjøre Forbring paa en rigelig Lønning, troer jeg, at Staten ved en passende Fordeling ganske godt maa kunne hjælpe sig med den Sum, som nu anvendes foruden Voligen og passende Jordløb, og at man tillige kunde indbrage, hvad man kalder Accidenser. Det er Noget, som jeg veed mange Præster ere fiede af, og som rundt om i Befolkningen har vaakt megen Misnøse. Dette skulde være en Anthyndning af et Forslag, som jeg, dersom jeg kan faae Nogle med mig, vil stille til tredje Behandling; og som skal gaae ud paa, at alle Præster ved Em-